

STRESZCZENIE

Praca niniejsza stanowi oryginalne opracowanie filologiczne z dziedziny literaturoznawstwa, w którym autor, wykorzystując dwie dziedziny nauk, tj. nauki humanistyczne i nauki przyrodnicze, stara się dociec, jakie gatunki roślin kryją się pod łacińskimi nazwami, których rzymski poeta Wergiliusz użył do stworzenia realiów dla pasterzy swoich utworów bukolicznych.

Praca składa się z sześciu rozdziałów, z których dwa pierwsze spełniają rolę wprowadzenia do badań, a kolejne są już właściwą analizą. We wstępie autor zarysowuje metodologię badań przyjętych w rozprawie oraz przedstawia dotychczasowy stan badań nad roślinami u autorów starożytnych.

W rozdziale pierwszym przedstawiona została geneza sielanki jako gatunku literackiego w świetle komentarzy antycznych do dzieł Wergiliusza, omówione zostały określenia gatunkowe oraz metrum, na koniec zaprezentowane zostały poglądy na temat roli szaty roślinnej w kreowaniu rzeczywistości przedstawionej dzieła oraz zasady łacińskiego mianownictwa systematycznego.

W rozdziale drugim autor charakteryzuje pod względem florystycznym obszar śródziemnomorski, prezentując najpierw jego podział na poszczególne części, następnie opisuje formy roślinne tam spotykane, całość zamykają rozważania o wpływie działalności człowieka na kształt szaty roślinnej basenu Morza Śródziemnego.

Rozdział trzeci to identyfikacja nazw drzew liściastych oraz przyporządkowanych im poszczególnych gatunków, z podziałem na drzewa liściaste zrzucające liście na zimę oraz wiecznie zielone.

Kolejny rozdział zawiera analizy dotyczące nazw drzew iglastych, które autor wymienia w swoich siekankach, dalej rozdział piąty to omówienie nazw krzewów, krzewinek i półkrzewów, ostatni rozdział, szósty, poświęcony jest roślinom zielnym.

W podsumowaniu badań autor zawiera kluczowe stwierdzenia odnośnie do funkcjonowania gatunków roślin w poezji bukolicznej oraz przedstawia perspektywy prowadzenia dalszych badań nad przyrodą w poezji starożytnej.

Całości dopełnia bibliografia podzielona na edycje teksów w języku oryginalnych, edycje teksów w przekładach oraz opracowania i słowniki. Praca niniejsza ma charakter literaturoznawczy, ale dzięki wykorzystaniu metod badań nauk biologicznych, możliwa jest identyfikacja i opis poszczególnych gatunków roślin.

SUMMARY

This thesis is an original philological study in the field of literature, in which the author, using two fields of science, i.e. the humanities and the natural sciences, tries to find the answer, what species of plants are hidden under Latin names, which the Roman poet Virgil used to create realities for the shepherds of his bucolic poetry.

The work itself consists of six chapters, of which the first two are supposed to serve as an introduction to the research, and the subsequent ones are already a proper analysis. In the introduction, the author outlines the research methodology adopted in the dissertation and presents the current state of research on plants in ancient writings.

The first chapter presents the genesis of the idyll as a literary genre in the light of ancient comments to Virgil's eclogues, then discusses the genre terms and the metre of the genre, in the end, it presents the views on the role of the plants in creating the reality of the eclogues, as well as the principles of Latin systematic nomenclature.

In the second chapter, the author describes the floral richness of the Mediterranean region, presenting first its division, then points out the plant forms encountered there, the chapter closes with considerations about the impact of human activity on the shape of the vegetation of the area.

Chapter three identifies the names of deciduous trees and individual species assigned to them, divided into deciduous trees and evergreen.

The next chapter contains analyzes of the names of conifers, which the author lists in his poetry, then the fifth chapter discusses the names of shrubs and semi-shrubs, the last one, the sixth, is devoted to herbaceous plants.

In the summary of the research, the author contains key statements regarding the functioning of plant species in bucolic poetry and presents perspectives for further research on nature in ancient poetry.

The thesis is concluded by a bibliography divided into editions of texts in the original language, editions of texts in translations, as well as studies and dictionaries.

It shall be stated that this work is a philological work, but thanks to the use of biological research methods, it was possible to identify and describe individual plant species.

Quod erat demonstrandum, spero me demonstrasse.